

ÖZEL ÇEVRE KORUMA BÖLGELERİ

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK
BAKANLIĞI
TABİAT VARLIKLARINI KORUMA
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KÖYCEĞİZ DALYAN

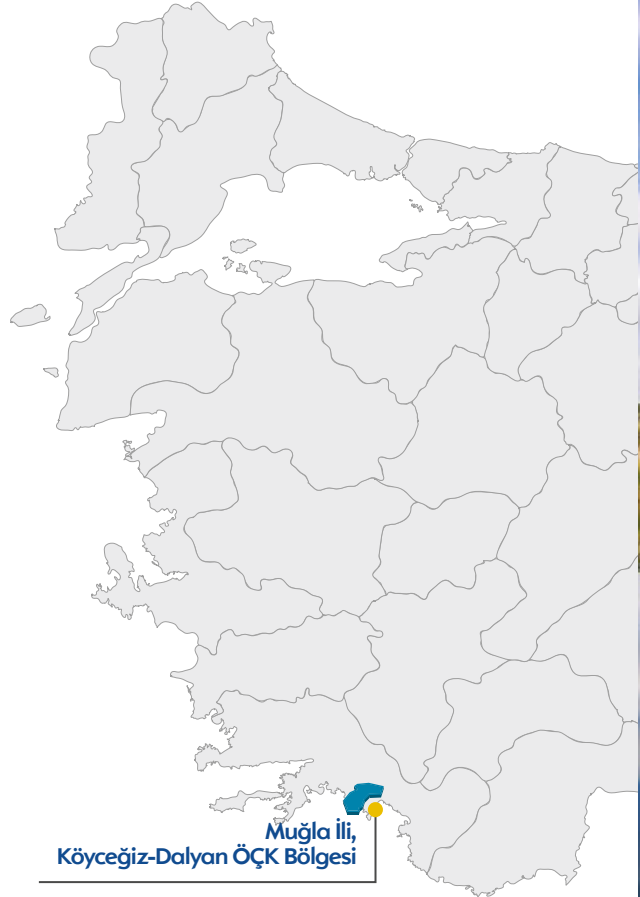
Dağların ve tepelerin arasında
mavinin ve yeşilin binbir
tonunun yer aldığı cennet
köşesi...

*Akdeniz ile
Ege'nin Birleştigi
Noktada bir
Doğa Harikası*

Köyceğiz Dalyan

Köyceğiz-Dalyan bölgesi 12.06.1988 tarih ve 88/13019 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak tespit ve ilan edilmiştir. 461,46 km² 'lik alandan oluşan bölge özellikle deniz kaplumbağalarının üreme alanlarından birisi olması ve farklı denizel fauna türlerine ev sahipliği yapmasıyla dikkat çekmektedir. Bölgenin, ülkemizde uluslararası geçerliliğe sahip korunan alan statüsünü gösteren özel çevre koruma bölgeleri kapsamına alınması neticesinde yörede farklı yönleriyle koruma-kullanma dengesinin sağlanması yönünde çalışmalar yapılmaya başlanmıştır.

Köyceğiz-Dalyan

• Akkoç

• Karahayit

• Develi

• Pamukkale

• Yeniköy

Köyceğiz - Dalyan

Özel Çevre Koruma Bölgesi

Köyceğiz-Dalyan Özel Çevre Koruma Bölgesi, Muğla iline bağlı Köyceğiz ve Ortaca ilçelerinin sınırları içerisinde yaklaşık 461 km² genişliğinde bir alandır.

Köyceğiz, Muğla iline 75 km uzaklıkta bir ilçedir. Yöre, Köyceğiz çöküntü gölünün çevresinde yer alan farklı nitelikteki yer-yüzü şekillerinden oluşmaktadır. Gölün kuzeydoğu ve güneydoğusu düz, diğer kesimler tepelik alanlarla çevrelenmiştir. Gölün çevresindeki tepelik alanların bazı kesimlerinde 1450 metre yüksekliğe kadar ulaşmak mümkündür. Köyceğiz Gölü ile deniz arasındaki kesim ise 4 adet küçük göl ve sayısız kanallar ile kaplanmıştır. Sahil şeridi yaklaşık 4.5 km uzunluğunda bir kıyı okundan oluşmaktadır.

Dalyan

Köyceğiz - Dalyan

ÖÇK

Bölgesi

Özellikleri

Köyceğiz-Dalyan Özel Çevre Koruma Bölgesi'nin denize açılan alanı Bozburun'un hemen güneyinden başlayan ve Ekincik Koyu'nu da kapsayan yaklaşık 26 km kıyı çizgisi ve 32.8 km²'dir. Akiye Burnu'nun güneyinde yer alan Delik Ada'da derinlik 100 metreyi aşmamaktadır. Bu alan içinde yer alan koylar ve kıyı hattı, kayalık, kumsal, resif, mağara-kovuk tipi oluşumlar nedeniyle farklı yaşam alanları oluşturmaktadır.

Köyceğiz-Dalyan Bölgesi, Türkiye'nin en büyük sulak kıyı alanları içinde olmasının yanı sıra çok zengin bir bitki örtüsü içermektedir. Gerçekleştirilen arazi çalışmalarında toplanan yaklaşık 1700 bitki örneğinin değerlendirilmesi sonucu 110 familyaya ait 470 cins, 924 tür ve tür altı takson tespit edilmiştir. 81'i endemik ve 20'si de nadir bitki olmak üzere toplam 101 tür Dünya Doğa ve Doğal Kaynakları Koruma Birliği (IUCN) kriterlerine göre sınıflandırılmıştır.

Pasbaş
Patka

Gökkuzgun

Bölgedeki en yaygın bitki örtüsü, kızılçam ve günlük ormanları ile maki ve friganaya ait ağaç-
çık ve çalı bitkileridir. Bölge Akdeniz'deki deniz kaplumbağalarının (*Caretta caretta*) ve Nil
Kaplumbağalarının (*Trionyx triunguis*) en önemli yuvalama alanlarından biridir. Özellikle İztuzu
kumsalını üreme alanı olarak kullanan *Caretta caretta*'lar günümüzde nesli yok olma tehlikesi
altında olduğundan koruma altına alınmışlardır. Bölgede yapılan çalışmalarda 25 familyaya ait
96 kuş türü yaşam alanları ile birlikte tespit edilmiştir. Bölgede bulunan 96 kuş türünden 3 ta-
nesi olan Pasbaş patka, Gökkuzgun, Anadolu sıvacı kuşu tehdit altına girebilir kategorisindedir.
Bölgede yerli olarak bulunan 2 yalıçapkını türünden biri olan İzmir Yalıçapkını ve 1960'tan beri

Sıvacı Kuşu

bölgede görüldüğüne dair kayıt bulunmayan Turaç'ın yanı sıra büyük ak balıkçıl, alaca balıkçıl, sakarmeke, küçük karabatak bölgede özel önemi olan kuş türleridir.

Bölgede kaydedilmiş toplam 50 balık türü bulunmaktadır. Bu değer, Türkiye'deki diğer pek çok lagünden dikkat çekici şekilde yüksektir ve son derece önemli bir biyolojik çeşitliliğe işaret etmektedir. Bölgede yapılan diğer biyolojik araştırmalarda böcek türleri, amfibi ve sürüngen türleri, plankton ve omurgasız türleri, memeli türleri listelenmiş, biotopları ve koruma statüleri ortaya konmuştur.

Sığla

İztuzu

Nadir, endemik bir tür olan Sığla ağacının oluşturduğu ormanlık alanların, en geniş yayılışını yaptığı bölgede ormanların büyük bir kısmı, yerleşim alanlarına çok yakın olması sebebi ile çeşitli şekillerde (piknik alanı oluşturulması, tarım alanına dönüştürülmesi, aşırı kullanım, otlatma vb.) tahrip edilmektedir. Sığla ormanlarında görülen habitat parçalanması ve kaybı sazlıklarda da yaşanmaktadır. Sazlıklar bilinçli olarak yakılmakta veya tarım alanlarına dönüştürülmektedir. Bölgedeki orman alanlarının önemli bir kısmını oluşturan Basralı kızılçam ormanları çam balı üretiminde Muğla ili ve ülkemiz için büyük önem taşımaktadır. Ağaçlar üzerinde bulunan basranın ve arıların doğrudan ya da

Deniz Çayırı

dolaylı olarak etkilenmesine neden olan toz bulutlarının, toksik insektisid ve herbisid kimyasalların, sorumsuzca atılan atıkların önlenmesi için basralı orman alanlarının organize arıcılık bölgeleri olarak ilan edilmesi, yeni üretim alanları oluşturulmadan hiçbir şekilde yapılaşmaya ve basralı ağaçların kesimine izin verilmemesi ve taş ocaklarının bu alanlarda yer almaması gerekmektedir. Gelişen turizm baskısının sonucu artan tekne trafiğinin yarattığı olumsuzlukların yanı sıra İztuzu sahilinde kapasite genişletilmesi ve işletmelerin personelinin bölgenin biyolojik ve ekolojik önemi konusunda eğitilmiş olmasının bir sonucu olarak kumul ekosistemleri üzerinde yoğun bir baskı oluşmuştur.

Kaunos Antik Kenti

Köyceğiz Dalyan'da

Kaunos

Antik

Kenti

Bölge tarihsel kalıntılar açısından da dikkat çekici özelliklere sahiptir. Muğla ilinin Fethiye ve Kınık'ın dışında kalan kısımları antik devirde Karya (Caria) ismiyle anılan bölgedir. Kentin limanı akropolün aşağısındaki Sülüklü Göl'dü. O zaman deniz Kaunos'un akropolüne kadar gelmekteydi.

Akropol 152 metre yükseklikteki tepeye kurulmuştur. Surların kuzey yönünde olanı Orta Çağ'dan kalmadır. Uzun sur limanın kuzey yönünden başlayıp Dalyan'ın ilerisindeki sarp kayalığa kadar uzanıyor. Surun kuzey kısmı Mausolos döneminde yapılmıştı. Kuzeybatı yönündekiler Helenistik Dönem'dendir. Limana doğru olanlar ise Arkaik Devir'den kalmadır.

Tiyatro akropolün eteğindedir. 33 Oturma sırası bulunmaktadır. Tiyatronun batı yönündeki yapı kalıntılarından biri bazilika tipi kiliseye aittir. Diğerleri Roma Hamamı ve Tapınağı'na aittir.

Dalyan Kanallar

Yörenin özel çevre koruma bölgesi olarak ilan edilmesinden sonra nüfusun ve turizmin artışına paralel olarak birtakım tedbirler alınmaya başlanmıştır. Bu bağlamda Köyceğiz ve Dalyan'da çok katlı yapılaşmalara olanak sağlanmamıştır. Köyceğiz'in aynı zamanda, gelişme alanlarının kısıtlı olması da (batısında narenciye bahçeleri ve sığla ormanı, doğusunda sığla ormanları ile çevrili olması) kentin aşırı büyümesini engellemiş, küçük sanayi ve ticaret, Ortaca'da daha çok geliş-

miřtır. Dalyan'daki geliřme, planla verilen doęaya uyumlu, dūřūk yoęunlukta iki katlı yapılařma řeklinde olmuřtur. Turistik tesislere iki kat verilmesine raęmen Dalyan'da 8000 yatak kapasiteli 200'ūn ūzerinde tesis yapılmıřtır. Bu da doęaya uyumlu tesisleri tercih eden turist grupların varlıęını gōstermektedir.

